

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی فسا
بیمارستان آموزشی تخصصی و فوق تخصصی حضرت ولی عصر (عج)
سیاستهای آموزشی بیمارستان

شماره سند: L01005/01

تاریخ ویرایش: ۱۴۰۱/۳/۱۶

صفحه :

سیاست های آموزشی بیمارستان حضرت ولیعصر (عج) فسا

تدوین کنندگان:

شیما شیدایی   مدیر خدمات پرستاری و مامایی
رزیتا بخشی زاده   سوپروایزر آموزشی بیمارستان
جمعی از سرپرستاران و سوپروایزرین بیمارستان
مورد تأیید واحد بهبود کیفیت

سیاست های آموزشی بیمارستان حضرت ولیعصر (عج) فسا با توجه به دو گروه هدف کارکنان و بیماران فعالیت دارد.

❖ سیاستهای آموزشی کارکنان پرستاری:

- توانمند سازی کارکنان جهت ایفای موثر نقش ها و وظایف بر اساس شرح وظایف
- افزایش کیفیت خدمات درمانی و مراقبتی و ارتقای ایمنی بیمار از طریق توسعه دانش و مهارتهای علمی و عملی کارکنان
- آماده سازی کارکنان جهت انتصاب به سطوح شغلی بالاتر و یا پذیرش نقشهای جدید

سیاستهای آموزشی کارکنان پرستاری بر اساس ۴ مرحله زیر انجام میشود:

- الف) نیازسنجی آموزشی
- ب) الویت بندی برنامه های آموزشی
- ج) تعیین شیوه های آموزشی
- د) ارزیابی برگزاری دوره های آموزشی

الف) نیازسنجی آموزشی کارکنان

نیازسنجی ها بر اساس، شرح وظایف، لیست توانمندی ها، نتایج ارزیابی عملکرد، تحلیل شاخص ها، نیازهای آتی بیمارستان، بیماریهای نوپدید و بازپدید، پایش مدیریتی و آموزشهای بومی مورد نیاز بیمارستان صورت میگیرد.

نظر به اینکه اساسی ترین گام در تدوین و اجرای برنامه های آموزشی، اجرای صحیح فرایند نیازسنجی می باشد، نیازسنجی کارکنان پرستاری بر مبنای معیارهای ذیل انجام می شود.

- بر مبنای توسعه فردی کارکنان رده های پرستاری یا فرم PDP
- تعیین الویتهای آموزشی در هر بخش توسط سرپرستار در فرم PDP که به تایید ریاست نیز می رسد.
- بر اساس سیاستهای کلان آموزشی مدیریت پرستاری در موضوع مراقبتهای عمومی یا اختصاصی.

ب) الویت بندی برنامه های آموزشی

پس از انجام نیازسنجی، الویت بندی برنامه های آموزشی برای کلیه کارکنان رده پرستاری (پرستار، تکنسین/کاردان/کارشناس اتاق عمل و هوشبری، بهیار، کمک پرستار/کمک بهیار) بر اساس الویتهای مراقبتهای عمومی و اختصاصی، سیاستهای سازمان، برنامه های الزامی در اعتباربخشی، وظایف عمومی، تخصصی و صلاحیت حرفه ای پرستاری و نیازهای مراقبتی در راستای ایمنی بیمار انجام می شود.

ج) تعیین شیوه های آموزشی

- آموزش درون بخشی
- برگزاری دوره ی آموزشی حضوری و عملی (استفاده از امکانات اسکیل لب مثل مولاژ و...)
- برگزاری دوره های آموزشی غیرحضوری (الکترونیکی)

د) ارزیابی برگزاری دوره های آموزشی حضوری

ارزیابی دوره های درون بخشی توسط سوپروایزر آموزشی بیمارستان بر مبنای ارسال بموقع تقویم آموزشی و نصب بودن تقویم مربوطه در برد بخش و ارسال مستندات دوره مثل لیست حضور و غیاب و تصاویر کنفرانس برگزار شده و گاه حضور سرزده و شرکت در کنفرانسها صورت میگیرد.

ارزیابی برگزاری دوره های آموزشی حضوری یا غیر حضوری واحد آموزش بیمارستان توسط مدیر پرستاری انجام میشود که این ارزیابی نیز بر اساس ارسال بموقع تقویم آموزشی بیمارستان ، اطلاع رسانی مناسب ، برگزاری منظم با حضور اساتید با تجربه و نظارت بر عملکرد سرپرستاران جهت برنامه ریزی منظم حضور پرسنل می باشد.

ه) اثربخشی و اقدام اصلاحی

بررسی اثربخشی دوره های آموزشی بر اساس الگوی ارزشیابی کرک پاتریک انجام می شود . بر این اساس اثربخشی در چهار سطح انجام می شود .

۱- واکنش : منظور از واکنش میزان عکس العملی است که فاگیران به کلیه عوامل موثر در اجرای یک دوره آموزش از خود نشان می دهند . این واکنش از طریق پرسشنامه (فرم ارزشیابی دوره های آموزش ضمن خدمت) انجام می شود.

۲- یادگیری (دانش) : یادگیری عبارت است از تعیین میزان فراگیری ، مهارتها ، تکنیکها و حقایقی است که طی دوره آموزشی به شرکت کنندگان آموخته شده و برای آنان روشن گردیده است که از طریق آزمون قبل و بعد از شرکت در دوره آموزشی (پیش آزمون و پس آزمون) انجام می شود.

۳- رفتار : منظور از رفتار چگونگی و میزان تغییراتی است که در رفتار شرکت کنندگان در اثر شرکت در دوره آموزشی حاصل می شود و آن را می توان با ادامه ارزیابی در محیط واقعی کار روشن ساخت . که از طریق فرم اثربخش سطح ۳ بر طور معمول برای ۱۰٪ دوره های درون بخشی سه ماه پس از برگزاری دوره آموزشی توسط مسئول مستقیم بخش مورد ارزیابی و سنجش قرار می گیرد .

۴- نتایج : منظور از نتایج میزان تحقق اهدافی است که به طور مستقیم به سازمان ارتباط دارد که از طریق تاثیر دوره ها بر شاخص های عملکردی مورد سنجش قرار می گیرد (مثلا برگزاری دوره آموزشی ارتباطات موثر به چه میزان در شاخص رضایتمندی نقش داشته است یا اینکه برگزاری دوره آموزشی CPR به چه میزان در شاخص CPR موفق بیمارستان نقش داشته است .

❖ سیاستهای آموزشی بیماران :

بیمارستان تخصصی فوق تخصصی حضرت ولیعصر (عج) فسا به منظور ارتقاء سطح کیفی خدمات و افزایش آگاهی بیماران مربوط با بیماری خود ، نحوه درمان ، عوامل تشدید کننده بیماری، تغذیه و اقدامات خود مراقبتی در راستای اجرای استانداردهای اعتباربخشی اقدام به ارائه آموزش های لازم در این حیطة نموده است .

با توجه به دستورالعمل وزارت بهداشت و ارتقاء آموزش کلینیک پرستاری را هم راه اندازی نموده است این کلینیک با هدف آموزش به چهار گروه اصلی بیماریهای غیرواگیر (دیابت ، بیماریهای قلبی عروقی ، سرطان و...) شروع بکار نموده است که فعلا در آموزش و ثبت پرونده بیماران دیابتی را انجام میدهد

در بیمارستان نیز بدلیل اهمیت افزایش زایمان طبیعی و ایمن و همینطور آموزش و مشاوره شیردهی در روزهای متفاوت کارگاه حضوری آموزش به مادران باردار و مشاوره شیردهیپس از زایمان صورت میگیرد.

اهداف:

- * افزایش رضایتمندی
- * کاهش اضطراب
- * کاهش دوره بستری
- * کاهش موارد مراجعات مکرر
- * کاهش هزینه های درمان
- * بهبود کیفیت زندگی بیمار
- * کاهش بروز عوارض
- * افزایش توانمندی در برنامه خودمراقبتی

هدف نهایی: کمک به بیمار به منظور یادگیری برنامه مراقبت از خود و پذیرش مسئولیت در زمینه سلامت خود

تعیین شیوه های آموزشی:

- آموزش چهره به چهره
- پمفلت و پوستر آموزشی
- آموزش گروهی
- فیلم یا کلیپ آموزشی

روش اجرایی: (دستورالعمل)

مدیر پرستاری یک نفر کارشناس آگاه به مسائل آموزشی را بعنوان مسئول آموزش به بیمار (سوپروایزر آموزشی) تعیین و با هماهنگی ریاست بیمارستان حکم، ایشان ابلاغ می گردد. سوپروایزر آموزشی در هر بخش یک نفر را بعنوان رابط آموزش به بیمار به عنوان کارگروه آموزش به بیمار تعیین می گردد. جلسات کارگروه آموزشی به صورت سالانه برگزار می گردد و موارد زیر در این کارگروه مورد بررسی قرار می گیرد. نیازسنجی آموزشی، اولویت بندی نیازهای آموزشی و مشارکت در برنامه ریزی آموزشی که شامل محتوای آموزشی، روش های آموزش، امکانات مورد نیاز... (بر اساس اولویت های مشخص شده، بررسی شاخص اثر بخشی آموزش به بیمار، ارائه اقدامات اصلاحی در جهت بهبود شاخص) انجام می گردد.

- نیازسنجی آموزشی بیماران: براساس نوع فعالیت تخصصی بخش، سطوح دانش گیرندگان خدمت و ... توسط کارگروه آموزش به بیمار هر بخش تدوین میگردد (که پنج بیماری های شایع هر بخش که توسط کارگروه آموزش بیمارشناسایی و الویت بندی می شود) و سپس در فرم اولویت نیاز آموزشی ثبت میشود.
- کلیه بیماران در بدو ورود توسط پرستار پذیرش کننده آموزش های بدو ورود را که شامل مقررات بخش، منشور حقوق بیمار، انجام فرائض دینی، کار با تجهیزات مرتبط مثل کنترل تخت، نکات ایمنی، بهداشت فردی و تفکیک زباله را دریافت نموده و در فرم مربوطه ثبت می شود.
- آموزش های خودمراقبتی بیماران در طول بستری توسط پرستاری گیری و در فرم آموزش بیمار ثبت می گردد.
- کلیه بیماران در طی بستری آموزش های مرتبط با شیوه درمان و مراقبت را از پرستارشیفت و پزشک معالج دریافت نموده و در فرم آموزش بیمار ثبت می شود.

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی فسا
بیمارستان آموزشی تخصصی و فوق تخصصی حضرت ولی عصر (عج)
سیاستهای آموزشی بیمارستان

شماره سند: L01005/01

تاریخ ویرایش: ۱۴۰۱/۳/۱۶

صفحه :

- کلیه بیماران / همراهان هنگام ترخیص آموزش های مرتبط خودمراقبتی رادریافت نموده و در فرم ترخیص ایمن یا smart ثبت می شود.
- پرستاران از شیوه های آموزشی مختلف (آموزش گروهی، چهره به چهره و...) جهت ارائه آموزش به بیماران استفاده نموده و در فرم مربوطه ثبت می نمایند.
- پرستاران از ابزارهای آموزشی مختلف (پمفلت، پوستر رنگی، فیلم و...) جهت ارائه آموزش به بیماران استفاده نموده و در فرم آموزش به بیمار ثبت می نمایند.
-

اثر بخشی و اقدام اصلاحی:

- پرستار مسئول آموزش بیمار با انتخاب حداقل ۱۰ درصد از بیماران بستری بصورت تصادفی، نتایج ارزیابی اثر بخشی آموزش به بیمار را هر ۳ ماه به دفتر پرستاری ارسال می نماید. (طبق فرمت طراحی شده توسط واحد آموزش)
- پرستار مسئول آموزش بیمار و یا سرپرستار بخش، اولویت های بهبود حاصل از ارزیابی اثر بخشی آموزش بیمار رادرجلسه درون بخشی به اطلاع کارکنان بخش می رسانند.
- هنگام ترخیص بیماران، آموزشهای پیگیری شده، در فرم ۲ برگه آموزش ترخیص ایمن توسط پزشک و پرستار ثبت و توسط بیمار و همراه تاییدیه گرفته شده، یک برگ در پرونده و یک برگ به بیمار ارائه می شود.
- میانگین درصد اثر بخشی آموزش بیمار به عنوان یک شاخص کیفی در هر بخش ثبت و پایش می شود.
- کلیه کارکنان بخش موظف به ارائه مراقبت آموزش بیماران به عنوان مراقبت مستقیم در کلیه شیفت ها می باشند